

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Planowanie rozwoju miast
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	City development planning
Kierunek studiów	gospodarka przestrzenna
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II stopień magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	architektura i urbanistyka
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr inż. Jan Kamiński
---	----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	I	3
konwersatorium			
ćwiczenia	15	I	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe	5	I	
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	ukończone studia inżynierskie przedmioty: - projektowanie urbanistyczne - planowanie przestrzenne
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	przekazanie wiedzy dotyczącej zasad, sposobów i narzędzi planowania rozwoju miast w szczególności w zakresie współczesnych idei zintegrowanego i zrównoważonego planowania rozwoju przestrzennego
2.	nabycie umiejętności analizy struktur miejskich, rozpoznania uwarunkowań a następnie zintegrowanego planowania przestrzennego rozwoju miast, odpowiadającego na rozpoznane potrzeby z poszanowaniem ładu przestrzennego i zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju
3.	praktyczne zapoznanie studentów z wybranym przykładem miasta i nabycie umiejętności pracy analitycznej i planistycznej w terenie

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	przedstawia zasady, sposoby i narzędzia planowania rozwoju miast w szczególności w zakresie współczesnych idei zintegrowanego i zrównoważonego planowania rozwoju przestrzennego	K_W01, K_W08, K_W10, K_W11, K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	analizuje strukturę miasta, rozpoznaje uwarunkowania rozwoju oraz krytycznie ocenia stosowane w mieście rozwiązania dotyczące jego rozwoju	K_U01, K_U03, K_U09, K_U15
U_02	planuje, w sposób zintegrowany, przestrzenny rozwój miasta, odpowiadający na rozpoznane potrzeby z poszanowaniem ład przestrzennego i zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju; opracowuje graficznie i prezentuje opracowane efekty	K_U02, K_U06, K_U09, K_U10, K_U11, K_U13
U_03	potrafi pracować analitycznie i planistycznie w terenie	K_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	jest świadomy konieczności zintegrowanego i zrównoważonego myślenia o rozwoju miasta oraz znaczenia dobrego planowania rozwoju miasta dla jakości życia mieszkańców	K_K01, K_K02, K_K05, K_K07, K_K09, K_K10, K_K11

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**WYKŁAD:****1/ Idea**

Definicje miast. Cele planowania miast. Potrzeby człowieka jako podstawa planowania. Dobro wspólne a indywidualne potrzeby rozwojowe.

Idea zrównoważonego rozwoju oraz zintegrowane planowanie rozwoju miast (struktura ekologiczna, społeczna i gospodarcza)

2/ Struktura miasta

Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta. Wewnętrzne zróżnicowanie struktury przestrzennej miasta. Charakterystyczne typy wewnętrznych struktur miejskich. Diagnoza stanu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta. Kompozycja przestrzenna miasta. Idea miasta zwarte.

Harmonijna struktura miejska.

Synteza: Przestrzeń publiczna, system zieleni, zabudowa.

3/Funkcjonowanie miasta

Typy funkcji i działalności w mieście. Warunki rozwoju poszczególnych działalności. Powiązania i konflikty między działalnościami. Hierarchiczna struktura przestrzeni. Wielofunkcyjność. Obszary problemowe.

Miasto zrównoważone. Smart city.

4/ Powiązania w kontekście regionalnym

Model powiązań zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zdecentralizowana koncentracja.

5/ Przestrzeń publiczna i komunikacja, powiązania

Wysokiej jakości przestrzeń publiczna w miastach. Układy transportowe w miastach. Sieciowe układy i obiekty infrastruktury technicznej. Miasto krótkich dróg.

6/ Wartości miasta i progi rozwojowe

Progi rozwoju miast. Potrzeby rozwojowe. Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego w miastach.

7/ Strategie zmian

Mechanizmy przestrzennej transformacji miast

Innowacyjne koncepcje rozwoju miast

Model zintegrowanego planowania rozwoju miast.

ĆWICZENIA:

Przedmiotem pracy jest jedno lub kilka wybranych miast województwa lubelskiego: Lubartów, Świdnik, Łęčna, Kraśnik, Puławy, Krasnystaw, Bełżyce, Bychawa, Nałęczów, Kazimierz Dolny, Opole Lubelskie, Poniatowa, Dęblin lub inne. Prace wykonywane są w zespołach

W ramach zajęć terenowych odbywa się wizja wybranego miasta, studenci są także zachęceni do samodzielnych wizji miasta, obserwacji struktury i funkcji oraz specyficznych cech miasta, wykonywania notatek w terenie, obserwacji, wywiadów oraz fotografii.

Elementem integralnym każdego zadania jest prezentacja na forum grupy i korekty.

Zajęcia rozpoczynają się od wprowadzenia, podziału zadań pomiędzy zespoły.

Zadania:

Z1: Podstawowe dane statystyczno-ekonomiczne o wybranym mieście. Rozpoznanie potrzeb.

Dokumenty planistyczne i strategiczne.

Z2: Określenie struktury miasta oraz poszczególnych jej elementów:

- struktura przestrzenna miasta, kompozycja
- struktura funkcjonalna miasta
- centrum i lokalne centra
- przestrzenie publiczne
- system zieleni, struktura ekologiczna
- uwarunkowania historyczne, dziedzictwo,
- powiązania wewnętrzne i zewnętrzne, komunikacja (piesza, publiczna, rowerowa, samochodowa, inna), integracja transportu
- infrastruktura techniczna

Z3: Synteza uwarunkowań rozwoju miasta z uwzględnieniem kontekstu regionalnego:

- synteza potrzeb, wartości, progów rozwojowych, mocnych i słabych stron
- powiązania z otoczeniem i regionem

Z4: Wstępne opracowanie kierunku rozwoju miasta:

- zintegrowana wizja rozwoju miasta (struktura przestrzenna/system przyrodniczy/przestrzenie publiczne)

- aktualny stan planistyczny i jego krytyczna weryfikacja
- opcjonalnie: szczegółowa analiza wybranego problemu/wyzwania przestrzennego miasta

Z5: Opracowanie kierunku rozwoju miasta zgodnie z wizją rozwoju:

- rozwój struktury przestrzennej i funkcjonalnej
- przestrzenna granica miasta
- czytelne przestrzenie publiczne
- system zieleni (ekologiczny, rekreacyjny)
- kompozycja miasta
- kształtowanie rejonów
- wzmocnienie lokalnych centrów
- ochrona dziedzictwa
- komunikacja
- powiązania zewnętrzne

Praca końcowa - Zintegrowana wizja rozwoju miasta (będącą syntezą i zwięźczeniem zadań 1-5).

Praca składająca się z trzech arkuszy (wydruki):

I - synteza uwarunkowań rozwoju miasta
 II - synteza wizji i kierunków rozwoju miasta
 III - zintegrowane i innowacyjne rozwiązania proponowane w celu podniesienia jakości życia w mieście, stworzenia wartości unikatowych bazujących na lokalnym potencjale oraz kształtowania zrównoważonego funkcjonowania miasta lub prezentacja dotycząca rozwiązania wybranego problemu/wyzwania przestrzennego miasta, makieta planistyczna docelowej struktury przestrzennej miasta i zaprojektowanych rozwiązań.

Opcjonalnie, w uzgodnieniu ze studentami, w zależności od wybranego miasta zajęcia mogą zakończyć się dobrowolną prezentacją efektów zajęć w wybranym mieście w postaci prezentacji otwartej.

ZAJĘCIA TERENOWE:

- wizja terenowa wybranego miasta
- referaty przygotowywane w zespołach
- praca analityczna i planistyczna w terenie: sporządzanie notatek terenowych, obserwacji, wywiadów oraz fotografii.

Przedmioty wizji terenowej:

struktura przestrzenna miasta, kompozycja przestrzenna, struktura funkcjonalna, struktura zieleni i środowisko naturalne, dziedzictwo, wyzwania rozwojowe miasta, problemy, bariery, opinie mieszkańców, transport i komunikacja, procesy planistyczne i rozwojowe, cechy specyficzne miasta
 Opcjonalnie: spotkanie z lokalną administracją lub specjalistami zajmującymi się przestrzenią miasta
 Opcjonalnie: (w uzgodnieniu ze studentami) prezentacja publiczna efektów prac w wybranym mieście.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	- wykład - dyskusja - prezentacja multimedialna - konwersacja	- prezentacja końcowa wykonana przez studenta - dyskusja po prezentacji - w uzgodnieniu ze studentami, prezentacja może mieć charakter otwarty	- plik prezentacji w wersji elektronicznej - protokół z prezentacji - notatka z dyskusji zapisana na protokole z prezentacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	- wprowadzenia w problematykę ćwiczenia, - zadania ćwiczeniowe wykonywane zespołowo, - samodzielne wizje terenowe i badania kameralne, - opracowania papierowe (plansze) lub elektroniczne prezentowane przez studentów podczas zajęć, - prezentacje wykonanych analiz i opracowań na	- prace oddawane w trakcie semestru - prezentacja wykonanych opracowań	- pliki elektroniczne prezentacji - pliki elektroniczne wykonanych plansz - wydruki plansz

	forum grupy, - korekty podczas zajęć, wykonywane wspólnie z udziałem grupy ćwiczeniowej, korekt może być jedna lub kilka w zależności od skomplikowania zadania - końcowe zaliczenie przedmiotu w postaci prezentacji opracowanych uwarunkowań i kierunków rozwoju miasta wraz z elementami rozwiązań innowacyjnych, zrównoważonych		
U_02	- wprowadzenia w problematykę ćwiczenia, - zadania ćwiczeniowe wykonywane zespołowo, - samodzielne wizje terenowe i badania kameralne, - opracowania papierowe (plansze) lub elektroniczne prezentowane przez studentów podczas zajęć, - prezentacje wykonanych analiz i opracowań na forum grupy, - korekty podczas zajęć, wykonywane wspólnie z udziałem grupy ćwiczeniowej, korekt może być jedna lub kilka w zależności od skomplikowania zadania	- prace oddawane w trakcie semestru - końcowe zaliczenie przedmiotu w postaci prezentacji opracowanych uwarunkowań i kierunków rozwoju miasta wraz z elementami rozwiązań innowacyjnych, zrównoważonych	- pliki elektroniczne prezentacji/prac - pliki elektroniczne wykonanych plansz - wydruki plansz - protokół z prezentacji
U_03	- wizja terenowa wybranego miasta - opracowane referaty dotyczące wybranych zagadnień miasta - praca analityczna i planistyczna w terenie: sporządzanie notatek terenowych, obserwacji, wywiadów oraz fotografii - opcjonalnie: spotkanie z lokalną administracją lub specjalistami zajmującymi się przestrzenią miasta	- prezentacja wykonanych opracowań podczas zajęć w terenie - przedstawienie sporządzonych w terenie notatek, dokumentacji	- pliki elektroniczne/wydruki wykonanych opracowań - notatki i dokumentacje sporządzone podczas pracy w terenie, wersje elektroniczne/papierowe

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	- wykład - dyskusja - prezentacja multimedialna - konwersacja - wykonane zadania ćwiczeniowe, projekty	- prezentacja końcowa wykonana przez studenta - dyskusja po prezentacji	- plik prezentacji w wersji elektronicznej - protokół z prezentacji - notatka z dyskusji zapisana na protokole z prezentacji - pliki elektroniczne/wydruki wykonanych opracowań

VI. Kryteria oceny, wagi

WYKŁAD:

Na ocenę z wykładu składają się:

80% - przygotowana prezentacja końcowa

20% - odpowiedź na pytania podczas dyskusji

ĆWICZENIA:

Zaliczenie na podstawie prawidłowego wykonania, zaprezentowania i oddania w terminie wszystkich prac cząstkowych (około 5 prac) oraz pracy końcowej, wraz z obowiązkową korektą na kolejnych zajęciach po zadaniu każdego ćwiczenia.

Na ocenę pracy składają się: prawidłowa i twórcza realizacja tematu ćwiczenia, estetyka pracy, terminowe oddanie pracy. Prace należy oddawać osobiście. Każda z zadanych prac otrzymuje ocenę cząstkową. Prace wykonywane są indywidualnie lub w zespołach.

Na ocenę składają się:

45% - oceny z ćwiczeń cząstkowych

50% - ocena z pracy końcowej

5% - ocena z prezentacji pracy końcowej

ZAJĘCIA TERENOWE:

[zaliczenie]

- praca w terenie podczas zajęć terenowych

- wykonanie i prezentacja referatów (tekst wraz z mapą poglądową) podczas wyjazdu terenowego

- przedstawienie sporządzonych w terenie dokumentacji i notatek

[niezaliczenie]

- niewykonanie zadań w terenie

lub

- niewykonanie referatu wraz z mapą poglądową

lub

- nieprzedstawienie materiałów zawierających efekty prac terenowych

lub

- niedostateczne zrealizowanie efektów kształcenia poprzez przedstawienie materiałów nie spełniających wymogów ćwiczeń, nieprawidłowych merytorycznie, niezgodnych ze sztuką przyjętą w branży lub na niedostatecznym poziomie estetycznym

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	35
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Gehl J., 2014, Miasta dla ludzi, RAM, Kraków Korzeniak G. (red.), 2011, Zintegrowane planowanie rozwoju miast, Instytut Rozwoju Miast, Kraków Lynch K., 2011, Obraz Miasta, Archiwolta, Kraków Montgomery C., 2015, Miasto szczęśliwe, Wysoki Zamek, Kraków Urban Design Compendium, http://www.homesandcommunities.co.uk/urban-design-compendium?page_id=&page=1 Wejchert K., 1974, Elementy kompozycji urbanistycznej, Arkady, Warszawa Karty: Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich, 2007. Nowa Karta Ateńska. Wizja miast XXI wieku, Europejska Rada Urbanistów, Lizbona, 20 listopada 2003 Europejska Karta Planowania, Wizja Miast i Regionów – Terytoriów Europy w XXI wieku, Barcelona 2013 Karta Nowej Urbanistyki, Urbanista, nr 6/2005, s. 8-10, oryginał: Congress of New Urbanism, 1996 Podstawowe akty prawne (www.sejm.gov.pl): Konstytucja RP Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Krajowa Polityka Miejska, projekt, wersja I, 2014, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Przykładowe dokumenty: strategie rozwoju miast, studia uwarunkowań, plany miejscowe, strategie dla obszarów metropolitalnych
Literatura uzupełniająca
Chmielewski J.M., 2001, Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast, PW, Warszawa. Gehl J., 2009, Życie między budynkami, RAM, Kraków Jacobs J., 2014, Śmierć i życie wielkich miast Ameryki, Centrum Architektury, Warszawa Jak przetworzyć miejsce? Podręcznik kreowania udanych przestrzeni publicznych. Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, Kraków. http://www.sak.org.pl/index.php/pMenuId/33/isess/b112b50d95f490c15043916cae9772f5 Kronenberg J., Bergier T. (red.), 2010, Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce, Fundacja

Sendzimira, Kraków.

Scriptores. Rozmowy o kulturze przestrzeni, nr 29, zeszyt 22, Rok XII, 2005, Ośrodek Brama Grodzka teatr NN, Lublin.

Stangel M., 2013, Kształtowanie współczesnych obszarów miejskich w kontekście zrównoważonego rozwoju, Politechnika Śląska, Gliwice

Wesołowski J., 2008, Miasto w ruchu. Przewodnik po dobrych praktykach w organizowaniu transportu miejskiego, ISO, Łódź.